

1922. Т. 3, вып. 3. С. 366—371; Гарэцкі М. Гісторыя беларускае літаратуры. Мн., 1992. С. 358—364; Крывіцкі Л. Францішак Аляхновіч // Ніва. 1990. № 2—3; Сабалеўскі А. Адметны след // Спадчына. 1990. № 3; Яго ж. На адраджэнцкай хвалі // Польшча. 1992. № 5; Бяляцкі А. «Як я памру...» // Маладосць. 1990. № 10; Глыбінны У. Тэатр у галы нямецкай акупацыі // Тэатр. Беларусь. 1994. № 4; Ковель У.А. Наватарскія тэндэнцыі ў беларускай драматургіі пачатку XX ст. (на прыкладзе п'есы Ф.Аляхновіча «Страхі жыцця») // Весті АН Беларусі. Сер. гуманіт. навук. 1994. № 4; Яго ж. Жыцця няскончаная драма // Тэатр. Беларусь. 1995. № 4. Г.В.Кажымакін.

АЛЯХНОВІЧЫ, Алёхнавічы, вёска ў Беларусі, у Маладзечанскім р-не Мінскай вобл. Цэнтр сельсавета. За 28 км на ПДУ ад Маладзечна, 55 км ад Мінска, чыг. ст. на лініі Мінск—Маладзечна. 3244 ж., 1181 двор (1995). Птушкафабрыка, сярэдняя школа, клуб, б-ка, камбінат быт. абслугоўвання, аддз. сувязі.

У 19 ст. вёска і фальварак у Краснасельскай вол. Вілейскага пав. У 1872 пракладзена чыгунка, у 1885 пабудаваны вакзал. З 1921 у складзе Польшчы. У А. дзейнічалі гурткі Бел. сям.-рабятніцкай грамады. З 1939 у БССР, з 1940 цэнтр сельсавета. У 1942 у А. размяшчаўся лагер смерці для ваеннапалонных. У 1948 арганізаваны калгас «Новае жыццё», у 1955 саўгас «Аляхновіцкі».

АЛЯХНОВІЧЫ, шляхецкі род герба «Ляліва», прадстаўнікі якога ў 15—16 ст. займалі дзярж.-адм. пасады ў ВКЛ.

У 16 ст. ад іх адгалінаваліся роды Іржыкавічаў, Кухмістравічаў, Дарагастайскіх. Найб. вядомыя А.:

Алехна, сын Рымавіда, заснавальнік роду А. Намеснік гарадзенскі (1456), маршалак надворны ВКЛ пры Казіміру IV. Яго брат Юрый — заснавальнік роду *Забярэзінскіх*. Пётр (? — 1516), сын Алехны, кухмістр ВКЛ (1492), пасол на соймы, намеснік усянскі (1514—16). Андрэй, сын Алехны, пасол ВКЛ у Маскву (1493). Намеснік ожскі і пшэломскі (1494). Мікалай (? — каля 1548), сын Пятра, мечнік ВКЛ (1547).

Магчыма, да гэтага роду належаў Міхал (1746—82), родам са Жмудзі, педагог-піяр, праф. права ў Гал. школе ВКЛ.

В.Р.Баравы, Л.Л.Чарняўская.

АЛЯШКЕВІЧ Васіль Антонавіч (28.1.1893, в. Есцькавічы Нясвіжскага р-на Мінскай вобл. — 18.7.1972), адзін з кіраўнікоў партыз. руху на Беларусі ў грамадз. вайну. У час герм. акупацыі Беларусі арганізатар і камісар партыз. атрада ў Слуцкім пав., у час польскай інтэрвенцыі камісар партыз. атрада М.А.Кухарчыка (дзейнічаў у ваколіцах Ляхавіч і Клецка), арганізатар партыз. атрада імя III Інтэрнацыянала ў Бабруйскім пав. Удзельнік барацьбы супраць войскаў Булак-Балаховіча.

АЛЯШКЕВІЧ Іван Баніфатавіч (26.11.1900, в. Ізабеліна Кіраўскага р-на Магілёўскай вобл. — 2.7.1977), бел. хірург. Д-р мед. н., праф. (1949). Засл. дз. нав. Беларусі (1969), засл. ўрач Беларусі (1959). Скончыў Кіеўскі мед. ін-т (1926). З 1949 заг. кафедры ў Віцебскім мед. ін-це, з 1965 у Бел. ін-це ўдасканалення ўрачоў. Навук. працы па хірург.

лячэнні хвароб страўнікава-кішачнага тракту і жоўцевага пузыра, траўматычным шокі, анаэробнай інфекцыі.

АЛЯШКЕВІЧ Іосіф Іванавіч (1877, мяст. Шылува, Літва — 5.10.1830), бел. жывапісец-партрэтyst. З сям'і мяшчанскага з мяст. Радашковічы (Маладзчанскі р-н). Скончыў Віленскую мас. школу (1803), працаваў у майстэрні франц. мастакоў Ж.А.Д'Энгра і Ж.Л.Давіда. З 1810 жыў у Пецярбургу. Часта прыязджаў на Беларусь. Стварыў шмат партрэтаў у стылі позняга класіцызму і рамантызму, у т.л. Л.Сапегі, М.Радзівіла, А.Чартарыйскага. Г.Ражанскага. Плятэра, аўтапартрэт. «Групавы партрэт», «Жаночы партрэт». «Партрэт дзяўчынкі», партрэт А.Бакунінай (шпінія 4 захоўваюцца ў Нац. маст. музе Беларусі) і інш. Сябраваў з А.Міцкевічам, напісаў яго партрэт (1828).

АЛЯШКЕВІЧ Фёдар Васілевіч (15.5.1936, в. Балотца Навагрудскага р-на

І.А.Аляшкевіч.

Гродзенскай вобл.), бел. нейрачир. Чл.-кар. АН Беларусі (1994). Д-р мед. (1973), праф. (1980). Скончыў Маск. мед. ін-т (1959). З 1961 у Бел. НДІ неўралогіі, нейрахірургіі і фізіятэрапіі. З 1973 у Мінскім мед. ін-це. Навук. працы па сасудзістай паталогіі галава і спіннага мозга, энцэфаліце, арцэфаліі, радыкуліце, пухлінах галаўнога мозга. Распрацаваў мікранейрахірургічную тэхніку для лячэння чэрпападобных і сасудзістых пашкоджанняў мозга, укараніў метад дыку скарыстання тыгіпаксантаў.

Тв.: Травматические субдуральные гематомы. Мн., 1980 (разам з Н.І.Родзін). Нейрохирургия: Операции на головном мозге. Мн., 1993 (разам з А.Ф.Аляшкевічам).

АМАГАСАКІ, горад у Японіі, буйн. прамысл. прыгарад г. Осака, на Ціні

І.А.Аляшкевіч. Групавы партрэт. 1813. Нацыянальны мастацкі музей Беларусі.